Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δέκατο τμήμα)

της 2ας Οκτωβρίου 2025 *

«Προδικαστική παραπομπή – Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης – Δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις – Απόφαση-πλαίσιο 2008/947/ΔΕΥ – Αμοιβαία αναγνώριση δικαστικών αποφάσεων και αποφάσεων αναστολής εκτέλεσης της ποινής ή απόλυσης υπό όρους – Άρθρο 1 – Πεδίο εφαρμογής – Απόλυση υπό επιτήρηση με υποχρέωση υποβολής σε νοσηλεία σε κλειστό ίδρυμα – Στερητικό της ελευθερίας μέτρο – Υποχρέωση αναγνώρισης και εκτέλεσης»

Στην υπόθεση C-391/24 [Nolgers] [i],

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το strafuitvoeringsrechtbank van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel (δικαστήριο για την εκτέλεση των ποινών υπαγόμενο στο ολλανδόφωνο πρωτοδικείο Βρυξελλών, Βέλγιο) με απόφαση της 3ης Ιουνίου 2024, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 4 Ιουνίου 2024, στο πλαίσιο της ποινικής δίκης κατά

LZ,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δέκατο τμήμα),

συγκείμενο από τους Δ. Γρατσία, πρόεδρο τμήματος, E. Regan (εισηγητή) και B. Smulders, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Szpunar

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– η Βελγική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις L. Jans, C. Pochet και M. Van Regemorter,

– η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την M. K. Bulterman και τον J. Langer,

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον T. Franchoo, τον H. Leupold και την J. Vondung,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

[i] Η ονομασία που έχει δοθεί στην παρούσα υπόθεση είναι πλασματική. Δεν αντιστοιχεί στο πραγματικό όνομα κανενός διαδίκου.

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία της αποφάσεως-πλαισίου 2008/947/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης δικαστικών αποφάσεων και αποφάσεων αναστολής εκτέλεσης της ποινής ή απόλυσης υπό όρους με σκοπό την εποπτεία των μέτρων αναστολής και των εναλλακτικών κυρώσεων (ΕΕ 2008, L 337, σ. 102).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαδικασίας σχετικά με αίτηση απόλυσης υπό επιτήρηση που υπέβαλε ο LZ.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

Η απόφαση-πλαίσιο 2008/909/ΔΕΥ

3 Το άρθρο 1 της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909 του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης σε ποινικές αποφάσεις οι οποίες επιβάλλουν ποινές στερητικές της ελευθερίας ή μέτρα στερητικά της ελευθερίας, για το σκοπό της εκτέλεσής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ 2008, L 327, σ. 27), το οποίο φέρει τον τίτλο «Ορισμοί», ορίζει τα εξής:

«Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης-πλαίσιο, νοούνται ως:

α) “καταδικαστική απόφαση”: η αμετάκλητη απόφαση ή διαταγή δικαστηρίου του κράτους έκδοσης, με την οποία επιβάλλεται ποινή κατά φυσικού προσώπου·

β) “ποινή”: οποιαδήποτε στερητική της ελευθερίας ποινή ή μέτρο που επισύρει στέρηση της ελευθερίας, τα οποία επεβλήθησαν από δικαστήριο στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας επί ποινικού αδικήματος για ορισμένο ή αόριστο χρονικό διάστημα·

[…]».

4 Το άρθρο 3 της ως άνω αποφάσεως-πλαισίου, το οποίο φέρει τον τίτλο «Σκοπός και πεδίο εφαρμογής», ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Σκοπός της παρούσας απόφασης-πλαίσιο είναι η θέσπιση των κανόνων σύμφωνα με τους οποίους ένα κράτος μέλος, προκειμένου να διευκολύνει την κοινωνική επανένταξη του καταδίκου, αναγνωρίζει καταδικαστική απόφαση και εκτελεί την ποινή.»

5 Το άρθρο 8 της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου, το οποίο φέρει τον τίτλο «Αναγνώριση της καταδικαστικής απόφασης και εκτέλεση της ποινής», προβλέπει στην παράγραφο 3 τα εξής:

«Αν η ποινή δεν συνάδει ως προς τη φύση της με το δίκαιο του κράτους εκτέλεσης, η αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης μπορεί να την προσαρμόσει σε ποινή ή μέτρο που προβλέπεται για παρόμοια αδικήματα δυνάμει του εθνικού της δικαίου. Η ποινή ή το μέτρο αυτό πρέπει να ανταποκρίνονται κατά το δυνατόν περισσότερο προς την ποινή που επιβλήθηκε από το κράτος έκδοσης της απόφασης, και ως εκ τούτου η ποινή δεν μπορεί να μετατραπεί σε χρηματική.»

6 Το άρθρο 9 της ίδιας αποφάσεως-πλαισίου, το οποίο φέρει τον τίτλο «Λόγοι μη αναγνώρισης και μη εκτέλεσης», ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Η αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης δύναται να αρνηθεί να αναγνωρίσει την καταδικαστική απόφαση και να εκτελέσει την ποινή, εάν:

[…]

κ) η ποινή που έχει επιβληθεί περιλαμβάνει μέτρο ψυχιατρικής ή ιατρικής μέριμνας ή άλλο μέτρο που συνεπάγεται στέρηση της ελευθερίας, το οποίο, παρά τα όσα προβλέπει το άρθρο 8 παράγραφος 3, δεν μπορεί να εκτελεσθεί από το κράτος εκτέλεσης σύμφωνα με το νομικό σύστημα ή το σύστημα υγείας του κράτους αυτού·

[…]».

Η απόφαση-πλαίσιο 2008/947

7 Η αιτιολογική σκέψη 3 της αποφάσεως-πλαισίου 2008/947 έχει ως εξής:

«Η απόφαση-πλαίσιο [2008/909] αφορά την αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση στερητικών της ελευθερίας ποινών ή μέτρων στερητικών της ελευθερίας. Απαιτούνται περαιτέρω κοινοί κανόνες, ιδίως όταν έχει επιβληθεί ποινή μη στερητική της ελευθερίας που περιλαμβάνει την εποπτεία μέτρων αναστολής ή εναλλακτικών κυρώσεων σε πρόσωπο που δεν έχει τη νόμιμη και συνήθη κατοικία του στο κράτος της καταδίκης.»

8 Το άρθρο 1 της ως άνω αποφάσεως-πλαισίου, το οποίο φέρει τον τίτλο «Στόχοι και πεδίο εφαρμογής», ορίζει στις παραγράφους 1 έως 3 τα εξής:

«1. Στόχος της παρούσας απόφασης-πλαισίου είναι να διευκολυνθεί η κοινωνική επανένταξη των καταδικασθέντων, να βελτιωθεί η προστασία των θυμάτων και του κοινωνικού συνόλου και να διευκολυνθεί η εφαρμογή των κατάλληλων μέτρων αναστολής και εναλλακτικών κυρώσεων σε περίπτωση παραβατών οι οποίοι δεν ζουν στο κράτος της καταδίκης. Με σκοπό την επίτευξη αυτών των στόχων, η παρούσα απόφαση-πλαίσιο καθορίζει κανόνες σύμφωνα με τους οποίους το κράτος μέλος της νόμιμης και συνήθους κατοικίας του προσώπου, όταν ο καταδικασθείς έχει επιστρέψει ή θέλει να επιστρέψει στο εν λόγω κράτος, αναγνωρίζει τις δικαστικές αποφάσεις και, κατά περίπτωση, τις αποφάσεις αναστολής της εκτέλεσης ποινής ή απόλυσης υπό όρους, που εκδίδονται σε ένα άλλο κράτος μέλος και εποπτεύει τα μέτρα αναστολής που επιβάλλονται βάσει μιας τέτοιας απόφασης ή τις εναλλακτικές κυρώσεις που περιέχονται σε αυτή, και λαμβάνει κάθε άλλη απόφαση συνδεομένη με την εν λόγω δικαστική απόφαση, εκτός εάν η παρούσα απόφαση-πλαίσιο ορίζει άλλως.

2. Η παρούσα απόφαση-πλαίσιο ισχύει μόνο όσον αφορά:

α) την αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων και, κατά περίπτωση, των αποφάσεων αναστολής εκτέλεσης της ποινής ή απόλυσης υπό όρους·

β) τη μεταβίβαση αρμοδιότητας για την εποπτεία μέτρων αναστολής και εναλλακτικών κυρώσεων·

γ) όλες τις άλλες αποφάσεις που σχετίζονται με τα αναφερόμενα στα στοιχεία α) και β),

όπως περιγράφονται και προβλέπονται στην παρούσα απόφαση-πλαίσιο.

3. Η παρούσα απόφαση-πλαίσιο δεν εφαρμόζεται:

α) στην εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων σε ποινικές υποθέσεις, οι οποίες επιβάλλουν ποινές στερητικές της ελευθερίας ή μέτρα ασφαλείας στερητικά της ελευθερίας και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της απόφασης-πλαισίου [2008/909]·

[…]».

9 Το άρθρο 2 της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ορισμοί», ορίζει τα εξής:

«Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης-πλαισίου, νοούνται ως:

1) “δικαστική απόφαση”: τελεσίδικη απόφαση ή διαταγή δικαστηρίου του κράτους έκδοσης, η οποία κρίνει ότι ένα φυσικό πρόσωπο έχει τελέσει ποινικό αδίκημα και επιβάλλει:
   α) ποινή στερητική της ελευθερίας ή μέτρο ασφαλείας στερητικό της ελευθερίας, εφόσον έχει χορηγηθεί απόλυση υπό όρους βάσει της εν λόγω δικαστικής απόφασης ή με μεταγενέστερη απόφαση αναστολής της εκτέλεσης της ποινής ή απόλυσης υπό όρους·
   β) ποινή με αναστολή·
   γ) καταδίκη υπό όρους:
   δ) εναλλακτική κύρωση:

2) “ποινή με αναστολή”: ποινή ή μέτρο ασφαλείας στέρησης της ελευθερίας, η εκτέλεση των οποίων αναστέλλεται υπό όρους, εν όλω ή εν μέρει, κατά την έκδοση της απόφασης, διά της επιβολής ενός ή περισσότερων μέτρων αναστολής, τα οποία μπορούν να περιλαμβάνονται στην ίδια την απόφαση ή να ορίζονται σε χωριστή απόφαση αναστολής εκτέλεσης της ποινής ή υπό όρους απόλυσης που λαμβάνεται από αρμόδια αρχή·

3) “καταδίκη υπό όρους”: μια απόφαση, στην οποία η επιβολή ποινής αναβλήθηκε υπό όρους διά της επιβολής ενός ή περισσότερων μέτρων αναστολής ή στην οποία επιβάλλονται ένα ή περισσότερα μέτρα αναστολής αντί ποινής ή μέτρου ασφαλείας στέρησης της ελευθερίας. Αυτά τα μέτρα αναστολής μπορούν να περιλαμβάνονται στην απόφαση ή να ορίζονται σε χωριστή απόφαση περί απόλυσης υπό όρους που λαμβάνεται από αρμόδια αρχή·

4) “εναλλακτική κύρωση”: κύρωση, εκτός από ποινή στέρησης της ελευθερίας, μέτρο ασφαλείας στερητικό της ελευθερίας ή χρηματική ποινή, η οποία επιβάλλει υποχρέωση ή όρο·

5) “απόφαση αναστολής εκτέλεσης της ποινής ή απόλυσης υπό όρους”: τελεσίδικη απόφαση δικαστηρίου ή τελεσίδικη απόφαση αρμόδιας αρχής του κράτους έκδοσης η οποία λαμβάνεται βάσει τέτοιας δικαστικής απόφασης και η οποία:
   α) διατάσσει απόλυση υπό όρους· ή
   β) επιβάλλει μέτρα αναστολής·

6) “απόλυση υπό όρους”: τελεσίδικη απόφαση αρμόδιας αρχής ή απορρέουσα από το εθνικό δίκαιο περί πρόωρης απολύσεως καταδικασθέντος κατόπιν εκτίσεως μέρους της στερητικής της ελευθερίας ποινής ή του στερητικού της ελευθερίας μέτρου ασφαλείας, με την επιβολή ενός ή περισσοτέρων μέτρων αναστολής·

7) “μέτρα αναστολής”: υποχρεώσεις και μέτρα που επιβάλλονται από αρμόδια αρχή σε φυσικό πρόσωπο, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του κράτους έκδοσης, σε συνδυασμό με αναστολή ποινής ή με καταδίκη ή απόλυση υπό όρους·

[…]».

10 Το άρθρο 4 της ίδιας αποφάσεως-πλαισίου, το οποίο φέρει τον τίτλο «Είδη μέτρων αναστολής και εναλλακτικών κυρώσεων», ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Η παρούσα απόφαση-πλαίσιο εφαρμόζεται στα ακόλουθα μέτρα αναστολής ή εναλλακτικές κυρώσεις:

[…]

ια) υποχρέωση υποβολής του καταδικασθέντος σε θεραπευτική αγωγή […]».

11 Το άρθρο 9 της αποφάσεως-πλαισίου 2008/947, το οποίο φέρει τον τίτλο «Προσαρμογή των μέτρων αναστολής ή των εναλλακτικών κυρώσεων», ορίζει στις παραγράφους 1 και 3 τα εξής:

«1. Εάν η φύση ή η διάρκεια των μέτρων αναστολής ή των εναλλακτικών κυρώσεων ή η διάρκεια της περιόδου αναστολής είναι ασυμβίβαστες με το δίκαιο του κράτους εκτέλεσης, η αρμόδια αρχή του εν λόγω κράτους μπορεί να τις προσαρμόζει, όσον αφορά στη φύση και στη διάρκεια των μέτρων αναστολής και εναλλακτικών κυρώσεων που επιβάλλονται, σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους εκτέλεσης για ανάλογα αδικήματα. Το προσαρμοσμένο μέτρο αναστολής ή εναλλακτική κύρωση πρέπει να αντιστοιχεί στο μέγιστο δυνατό βαθμό προς το μέτρο ή την κύρωση που έχει επιβληθεί στο κράτος έκδοσης.

[…]

3. Το μέτρο αναστολής, η εναλλακτική κύρωση ή η περίοδος αναστολής που έχει προσαρμοσθεί δεν μπορεί να […] έχει αυστηρότερο χαρακτήρα ή μεγαλύτερη διάρκεια από το μέτρο αναστολής, την εναλλακτική κύρωση ή την περίοδο αναστολής που επεβλήθη αρχικά.»

12 Το άρθρο 11 της ως άνω αποφάσεως-πλαισίου, το οποίο φέρει τον τίτλο «Λόγοι άρνησης της αναγνώρισης και της εποπτείας», προβλέπει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Η αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης δύναται να αρνηθεί να αναγνωρίσει τη δικαστική απόφαση ή, κατά περίπτωση, την απόφαση αναστολής εκτέλεσης της ποινής ή απόλυσης υπό όρους και να αναλάβει την ευθύνη για την εποπτεία των μέτρων αναστολής ή των εναλλακτικών κυρώσεων, εάν:

[…]

θ) η δικαστική απόφαση ή, κατά περίπτωση, η απόφαση περί απόλυσης υπό όρους προβλέπει ιατρική ή θεραπευτική αγωγή, την οποία, παρά τις διατάξεις του άρθρου 9 […], το κράτος εκτέλεσης δεν μπορεί να επιβλέψει σύμφωνα με το νομικό σύστημα ή το σύστημα υγείας του·

[…]».

Το βελγικό δίκαιο

13 Το άρθρο 34bis του Strafwetboek (ποινικού κώδικα) ορίζει τα εξής:

«Η θέση στη διάθεση του αρμόδιου για την εκτέλεση των ποινών δικαστηρίου είναι παρεπόμενη ποινή η οποία, στις περιπτώσεις που ορίζει ο νόμος, πρέπει ή μπορεί να επιβάλλεται για την προστασία της κοινωνίας από πρόσωπα που έχουν διαπράξει σοβαρά αδικήματα κατά της ακεραιότητας άλλων προσώπων. Η παρεπόμενη αυτή ποινή αρχίζει να εκτίεται μετά τη λήξη της κύριας στερητικής της ελευθερίας ποινής ή της κάθειρξης.»

14 Το άρθρο 56 του wet betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten (νόμου περί του εξωτερικού νομικού καθεστώτος του καταδικασθέντος σε στερητική της ελευθερίας ποινή και περί των δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται στο θύμα στο πλαίσιο της διαδικασίας εκτέλεσης της ποινής), της 17ης Μαΐου 2006 (*Belgisch Staatsblad*, της 15ης Ιουνίου 2006, σ. 30455), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης (στο εξής: WERV), προβλέπει τα εξής:

«§ 1er. Το αρμόδιο για την εκτέλεση των ποινών δικαστήριο μπορεί να υποβάλει τον καταδικασθέντα σε ειδικούς εξατομικευμένους όρους οι οποίοι καθιστούν δυνατή την υλοποίηση του σχεδίου κοινωνικής επανένταξης, επιτρέπουν να αντιμετωπιστούν οι αντενδείξεις που μνημονεύονται στο άρθρο 47 § 1er, ή αποδεικνύονται αναγκαίοι προς το συμφέρον των θυμάτων.

[…]»

15 Το άρθρο 95/2 του WERV ορίζει τα εξής:

«§ 1er Η θέση στη διάθεση του αρμόδιου για την εκτέλεση ποινών δικαστηρίου η οποία έχει επιβληθεί στον καταδικασθέντα σύμφωνα με τα άρθρα 34bis έως 34quater του ποινικού κώδικα αρχίζει με τη λήξη της κύριας ποινής.

§ 2. Το αρμόδιο για την εκτέλεση των ποινών δικαστήριο αποφασίζει, πριν από τη λήξη της κύριας ποινής σύμφωνα με την καθοριζόμενη στο τμήμα 2 διαδικασία, είτε τη στέρηση της ελευθερίας είτε την υπό επιτήρηση απόλυση του καταδικασθέντος που τέθηκε στη διάθεση του ως άνω δικαστηρίου.

Κατόπιν εξετάσεως από το αρμόδιο για την εκτέλεση των ποινών δικαστήριο το οποίο προβλέπεται στο εδάφιο 1, ο καταδικασθείς ο οποίος απολύθηκε υπό όρους κατά τη λήξη της περιόδου αναστολής εκτέλεσης αφήνεται ελεύθερος υπό επιτήρηση, κατά περίπτωση με τους όρους που προβλέπονται στην § 2 του άρθρου 95/7.

§ 3. Ο τεθείς στη διάθεση του αρμόδιου για την εκτέλεση ποινών δικαστηρίου στερείται της ελευθερίας του, αν υφίσταται κίνδυνος τελέσεως από αυτόν σοβαρών αδικημάτων τα οποία θίγουν τη σωματική ή ψυχική ακεραιότητα τρίτων και ο κίνδυνος αυτός δεν δύναται να αποφευχθεί με την επιβολή ειδικών όρων στο πλαίσιο απόλυσης υπό επιτήρηση.»

16 Το άρθρο 95/7 του WERV ορίζει τα εξής:

«[…]

§ 2 Αν το αρμόδιο για την εκτέλεση των ποινών δικαστήριο διατάξει την απόλυση υπό επιτήρηση διαπιστώνει ότι ο καταδικασθείς που τέθηκε στη διάθεση του δικαστηρίου υπόκειται στους γενικούς όρους του άρθρου 55.

Το αρμόδιο για την εκτέλεση των ποινών δικαστήριο μπορεί να υποβάλει τον καταδικασθέντα που τέθηκε στη διάθεσή του σε ειδικούς εξατομικευμένους όρους οι οποίοι περιορίζουν τον κίνδυνο διαπράξεως σοβαρών αξιόποινων πράξεων ικανών να θίξουν τη σωματική ή ψυχική ακεραιότητα προσώπων ή οι οποίοι αποδεικνύονται αναγκαίοι προς το συμφέρον των θυμάτων.

Στην περίπτωση κατά την οποία ο καταδικασθείς τίθεται στη διάθεση του αρμόδιου για την εκτέλεση των ποινών δικαστηρίου για μία από τις πράξεις που αναφέρονται στα άρθρα 371/1, 371/2, 372, 373, εδάφια 2 και 3, 375, 376, εδάφια 2 και 3, ή 377, εδάφια 1, 2, 4 και 6, του ποινικού κώδικα, το αρμόδιο για την εκτέλεση των ποινών δικαστήριο δύναται να εξαρτά την απόλυση υπό επιτήρηση από τον όρο να υποβληθεί ο καταδικασθείς σε συμβουλευτική ή θεραπευτική αγωγή στο πλαίσιο υπηρεσίας που ειδικεύεται στη συμβουλευτική ή θεραπευτική αγωγή δραστών σεξουαλικής κακοποίησης. Το αρμόδιο για την εκτέλεση των ποινών δικαστήριο καθορίζει τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία ο καταδικασθείς θα πρέπει να υποβληθεί στην εν λόγω συμβουλευτική ή θεραπευτική αγωγή.

[…]»

17 Το άρθρο 95/21 του WERV προβλέπει τα εξής:

«Κατόπιν στέρησης της ελευθερίας για ένα έτος, με βάση αποκλειστικά την απόφαση που εκδίδεται μετά τη θέση του καταδικασθέντος στη διάθεση του αρμόδιου για την εκτέλεση ποινών δικαστηρίου, το αρμόδιο για την εκτέλεση των ποινών δικαστήριο εξετάζει αυτεπαγγέλτως τη δυνατότητα απόλυσης υπό επιτήρηση. Η στέρηση της ελευθερίας του καταδικασθέντος που τέθηκε στη διάθεση του αρμόδιου για την εκτέλεση των ποινών δικαστηρίου διατηρείται όταν υπάρχει κίνδυνος να διαπράξει σοβαρά αδικήματα που θίγουν τη σωματική ή ψυχική ακεραιότητα τρίτων και ο κίνδυνος αυτός δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπισθεί με την επιβολή ειδικών όρων στο πλαίσιο απόλυσης υπό επιτήρηση.

Ο διευθυντής γνωμοδοτεί τέσσερις μήνες πριν από την προθεσμία που μνημονεύεται στο εδάφιο 1. Το άρθρο 95/3 § 2, έχει εφαρμογή.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

18 Ο LZ, Ολλανδός υπήκοος, καταδικάστηκε στις 2 Δεκεμβρίου 2011 από το rechtbank van eerste aanleg van Antwerpen (πρωτοβάθμιο δικαστήριο Αμβέρσας, Βέλγιο) σε ποινή φυλάκισης οκτώ ετών για βιασμό, με χρήση βίας, της ανήλικης θυγατέρας του, ηλικίας κάτω των δεκατεσσάρων ετών κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, με την επιβαρυντική περίσταση ότι ήταν απευθείας ανιών, καθώς και για ασελγή επίθεση κατά της ανήλικης θυγατέρας του και μιας φίλης της, για κατοχή και διανομή υλικού παιδικής πορνογραφίας και για απειλή. Επιπλέον, στον LZ επιβλήθηκε η ποινή της θέσεως στη διάθεση του αρμόδιου για την εκτέλεση των ποινών δικαστηρίου για περίοδο δέκα ετών, κατ' εφαρμογήν, μεταξύ άλλων, του άρθρου 34bis του ποινικού κώδικα.

19 Στις 26 Νοεμβρίου 2013 ο LZ υπέβαλε αίτηση μεταγωγής σε σωφρονιστικό κατάστημα στις Κάτω Χώρες προκειμένου να συνεχίσει εκεί την έκτιση της ποινής του. Οι ολλανδικές αρχές απέρριψαν την αίτησή του με την αιτιολογία ότι ο LZ δεν είχε επαρκείς δεσμούς με τις Κάτω Χώρες και ότι δεν περιλαμβανόταν μητρώα κατοίκων των δήμων του εν λόγω κράτους μέλους.

20 Στις 27 Αυγούστου 2015 ο LZ υπέβαλε το ίδιο αίτημα, προσθέτοντας ότι επιθυμούσε να διασφαλίσει την επανένταξή του στις Κάτω Χώρες. Στην απάντησή τους, οι ολλανδικές αρχές ανέφεραν ότι ήταν διατεθειμένες να αναγνωρίσουν την ποινή της φυλάκισης, αλλά όχι την ποινή της θέσεώς του στη διάθεση του αρμόδιου για την εκτέλεση των ποινών δικαστηρίου, για τον λόγο ότι αντίστοιχο μέτρο δεν προβλέπεται στο ολλανδικό δίκαιο. Στην πράξη, η μεταγωγή του LZ στις Κάτω Χώρες θα είχε ως συνέπεια την αποφυλάκισή του μετά την έκτιση της ποινής φυλάκισης, οπότε μια τέτοια μεταγωγή δεν μπορούσε να πραγματοποιηθεί.

21 Στις 3 Ιουλίου 2019 ολοκληρώθηκε η έκτιση της οκταετούς ποινής φυλάκισης στην οποία είχε καταδικαστεί ο LZ και τέθηκε σε ισχύ η ποινή της θέσεως στη διάθεση του αρμόδιου για την εκτέλεση των ποινών δικαστηρίου.

22 Στο πλαίσιο αυτό, το strafuitvoeringsrechtbank van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel (δικαστήριο για την εκτέλεση των ποινών του ολλανδόφωνου πρωτοδικείου Βρυξελλών, Βέλγιο), το οποίο είναι το αιτούν δικαστήριο, καλείται να αποφανθεί επί της «απόλυσης υπό επιτήρηση» του LZ ή της συνέχισης της στέρησης της ελευθερίας του, σύμφωνα με τα άρθρα 95/2 έως 95/30 του WERV.

23 Το αιτούν δικαστήριο διευκρινίζει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 95/21 του WERV, η στέρηση της ελευθερίας του καταδικασθέντος που τίθεται στη διάθεση του αρμόδιου για την εκτέλεση των ποινών δικαστηρίου διατηρείται όταν υπάρχει κίνδυνος να διαπράξει σοβαρά αδικήματα που θίγουν τη σωματική ή ψυχική ακεραιότητα τρίτων και ο κίνδυνος αυτός δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπισθεί με την επιβολή ειδικών όρων στο πλαίσιο απόλυσης υπό επιτήρηση.

24 Εν προκειμένω, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, έκθεση συνταχθείσα από την ψυχοκοινωνική υπηρεσία της φυλακής στην οποία κρατείτο ο LZ, το αιτούν δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι υφίστατο αυξημένος κίνδυνος ο LZ να διαπράξει σοβαρά αδικήματα κατά της ψυχικής ή σωματικής ακεραιότητα τρίτων και ότι η μακροχρόνια νοσηλεία σε «ίδρυμα» για την αντιμετώπιση των ψυχικών διαταραχών του είναι απολύτως απαραίτητη για την αντιμετώπιση ενός τέτοιου κινδύνου.

25 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι η εν λόγω νοσηλεία «σε ίδρυμα» στο Βέλγιο δεν κατέστη δυνατή, για τον λόγο ότι ο LZ, ολλανδικής ιθαγένειας, δεν έχει δικαίωμα διαμονής στο Βέλγιο και δεν καλύπτεται από την ασφάλιση ασθενείας, έστω και αν διέμενε ανέκαθεν στο Βέλγιο όπου γεννήθηκε.

26 Στο πλαίσιο επαφών με τις ολλανδικές αρχές προκειμένου να εξεταστεί η δυνατότητα, σύμφωνα με την επιθυμία του LZ, να υποβληθεί στην εν λόγω νοσηλεία σε κλειστό «ίδρυμα» στις Κάτω Χώρες, οι ως άνω αρχές επισήμαναν, στις 29 Ιανουαρίου 2024, ότι το εν λόγω μέτρο συνιστά στερητική της ελευθερίας ποινή η οποία δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αναγνώρισης και εκτέλεσης δυνάμει της αποφάσεως-πλαισίου 2008/947.

27 Κατόπιν τούτου, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται κατά πόσον είναι δυνατό, βάσει της αποφάσεως-πλαισίου 2008/947, να ζητηθεί η αναγνώριση και η εκτέλεση δικαστικής αποφάσεως με την οποία διατάσσεται απόλυση υπό επιτήρηση, με την επιβολή του ειδικού όρου ο ενδιαφερόμενος να υποβληθεί σε μακροχρόνια νοσηλεία σε κλειστό «ίδρυμα». Ωστόσο, το αιτούν δικαστήριο διευκρινίζει συναφώς ότι δεν διερωτάται ως προς το περιεχόμενο της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909, το οποίο, κατά την άποψή του, δεν έχει σημασία.

28 Δεδομένου ότι η ζητηθείσα από τον LZ απόλυση υπό επιτήρηση δεν μπορούσε να διαταχθεί κατά το χρονικό σημείο κατά το οποίο το αιτούν δικαστήριο έπρεπε να αποφανθεί, το αιτούν δικαστήριο απέρριψε το εν λόγω αίτημα, αποφασίζοντας συγχρόνως ότι αυτό θα επανεξεταστεί μόλις το Δικαστήριο απαντήσει στα ερωτήματά του.

29 Υπό τις συνθήκες αυτές, το strafuitvoeringsrechtbank van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel (δικαστήριο για την εκτέλεση των ποινών του ολλανδόφωνου πρωτοδικείου Βρυξελλών) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχει η απόφαση-πλαίσιο 2008/947 την έννοια ότι, αν, στο πλαίσιο της θέσεως του καταδικασθέντος στη διάθεση του αρμόδιου για την εκτέλεση των ποινών δικαστηρίου, το [Βασίλειο του Βελγίου] εκδώσει απόφαση με την οποία διατάσσεται η υπό επιτήρηση απόλυση του καταδικασθέντος με την επιβολή ειδικών όρων, η δε απόφαση αυτή διαβιβαστεί από την αρμόδια βελγική αρχή στην αρμόδια αρχή των Κάτω Χωρών, μαζί με το πιστοποιητικό που αναφέρεται στην [εν λόγω] απόφαση-πλαίσιο, [το Βασίλειο των Κάτω Χωρών] [οφείλει] να αναγνωρίσ[ει] και να εκτελές[ει] την απόφαση, μεταξύ άλλων, εποπτεύοντας την ορθή εφαρμογή των ειδικών όρων, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι ο καταδικασθείς είναι Ολλανδός υπήκοος και επιθυμεί να επιστρέψει στις Κάτω Χώρες;

Ισχύει το ίδιο και στην περίπτωση που επιβληθεί ως ειδικός όρος ότι ο καταδικασθείς, λόγω της σεξουαλικής διαταραχής από την οποία πάσχει, χρήζει νοσηλείας σε ίδρυμα στις Κάτω Χώρες και πρέπει να μεταφερθεί από το σωφρονιστικό κατάστημα σε κλειστό ολλανδικό ίδρυμα;»

Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

30 Το αιτούν δικαστήριο ζήτησε να εκδικαστεί η υπόθεση με την επείγουσα προδικαστική διαδικασία η οποία προβλέπεται στο άρθρο 23α του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο άρθρο 107 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου.

31 Στις 18 Ιουνίου 2024 το Δικαστήριο αποφάσισε, κατόπιν προτάσεως του εισηγητή δικαστή και αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να μην κάνει δεκτό το αίτημα αυτό, δεδομένου ότι δεν πληρούνταν οι προϋποθέσεις του επείγοντος που προβλέπονται στο ως άνω άρθρο 107.

Επί του παραδεκτού της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

32 Χωρίς να προβάλει ρητώς ένσταση απαραδέκτου, η Ολλανδική Κυβέρνηση εκφράζει αμφιβολίες ως προς την ύπαρξη σχέσεως μεταξύ της ερμηνείας του δικαίου της Ένωσης που ζητείται με το προδικαστικό ερώτημα και του υποστατού ή του αντικειμένου της διαφοράς της κύριας δίκης. Συγκεκριμένα, από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι η αίτηση απόλυσης υπό επιτήρηση που υπέβαλε ο LZ ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου απορρίφθηκε. Ως εκ τούτου, δεν υφίσταται πλέον ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου εκκρεμής διαδικασία όσον αφορά την υποβληθείσα σε αυτό αίτηση, δεδομένου ότι το αιτούν δικαστήριο υπέβαλε το προδικαστικό ερώτημά του στο Δικαστήριο με την προοπτική της μεταγενέστερης εξέτασης της εν λόγω αιτήσεως.

33 Όπως προκύπτει από πάγια νομολογία, η διαδικασία του άρθρου 267 ΣΛΕΕ αποτελεί μέσο συνεργασίας μεταξύ του Δικαστηρίου και των εθνικών δικαστηρίων, με την οποία το Δικαστήριο παρέχει στα εθνικά δικαστήρια τα στοιχεία ερμηνείας του δικαίου της Ένωσης που τους είναι αναγκαία για την επίλυση της διαφοράς επί της οποίας καλούνται να αποφανθούν. Ο δικαιολογητικός λόγος της προδικαστικής παραπομπής δεν έγκειται στη διατύπωση συμβουλευτικής γνώμης επί γενικών ή υποθετικών ζητημάτων, αλλά στην αυτονόητη ανάγκη αποτελεσματικής επιλύσεως μιας ένδικης διαφοράς. Όπως προκύπτει από το ίδιο το γράμμα του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, η ζητούμενη προδικαστική απόφαση πρέπει να είναι «αναγκαία» για να καταστεί δυνατή η εκ μέρους του αιτούντος δικαστηρίου «έκδοση της δικής του απόφασης» επί της υποθέσεως της οποίας έχει επιληφθεί (απόφαση της 8ης Μαΐου 2025, Zimir, C-662/23, EU:C:2025:326, σκέψη 25 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

34 Ειδικότερα, το Δικαστήριο έχει επανειλημμένως υπενθυμίσει ότι τόσο από το γράμμα όσο και από την οικονομία του άρθρου 267 ΣΛΕΕ προκύπτει ότι η διαδικασία προδικαστικής αποφάσεως προϋποθέτει, μεταξύ άλλων, ότι εκκρεμεί πράγματι διαφορά ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, στο πλαίσιο της οποίας αυτά καλούνται να εκδώσουν απόφαση που θα λαμβάνει υπόψη την προδικαστική απόφαση (πρβλ. απόφαση της 8ης Μαΐου 2025, Zimir, C-662/23, EU:C:2025:326, σκέψη 26 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

35 Συνεπώς, το Δικαστήριο δύναται να ελέγχει αυτεπαγγέλτως αν εξακολουθεί να εκκρεμεί η διαφορά της κύριας δίκης (πρβλ. απόφαση της 8ης Μαΐου 2025, Zimir, C-662/23, EU:C:2025:326, σκέψη 27 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

36 Συναφώς, από την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως προκύπτει ότι, μολονότι το αιτούν δικαστήριο απέρριψε την αίτηση του LZ περί απόλυσης υπό επιτήρηση, αποφάσισε επίσης ότι η αίτηση αυτή θα επανεξεταστεί μόλις λάβει απάντηση στο προδικαστικό ερώτημα που υπέβαλε στο Δικαστήριο.

37 Κατά συνέπεια, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η διαφορά της κύριας δίκης εξακολουθεί να εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου και ότι η απάντηση του Δικαστηρίου στο υποβληθέν ερώτημα μπορεί να ληφθεί υπόψη για την έκδοση αποφάσεως στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής.

38 Υπό τις συνθήκες αυτές, η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως είναι παραδεκτή.

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

39 Με το προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν η απόφαση-πλαίσιο 2008/947 έχει την έννοια ότι η αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης υποχρεούται, βάσει της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου, να αναγνωρίσει και να εκτελέσει δικαστική απόφαση η οποία διαβιβάζεται σε αυτήν από την αρμόδια αρχή του κράτους έκδοσης και με την οποία διατάσσεται η υπό επιτήρηση απόλυση προσώπου που εκτίει στερητική της ελευθερίας ποινή, υπό τον ειδικό όρο το εν λόγω πρόσωπο να υποβληθεί σε νοσηλεία για την ψυχική διαταραχή του σε κλειστό «ίδρυμα».

40 Προκειμένου να δοθεί απάντηση στο ως άνω ερώτημα, πρέπει να εξακριβωθεί αν μια τέτοια απόφαση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου.

41 Το άρθρο 1 της αποφάσεως-πλαισίου 2008/947 αφορά, σύμφωνα με τον τίτλο του, τους στόχους και το πεδίο εφαρμογής της. Όπως προκύπτει από την παράγραφο 1 του άρθρου 1, η εν λόγω απόφαση-πλαίσιο καθορίζει, μεταξύ άλλων, τους κανόνες σύμφωνα με τους οποίους ένα κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο εντός του οποίου καταδικάστηκε ένα πρόσωπο αναγνωρίζει τις δικαστικές αποφάσεις και, κατά περίπτωση, τις αποφάσεις αναστολής της εκτέλεσης ποινής ή απόλυσης υπό όρους και εποπτεύει τα μέτρα αναστολής που επιβάλλονται βάσει μιας τέτοιας απόφασης ή τις εναλλακτικές κυρώσεις που περιέχονται σε αυτή.

42 Δυνάμει του άρθρου 1, παράγραφος 2, της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου, η απόφαση-πλαίσιο εφαρμόζεται μόνο στην αναγνώριση δικαστικών αποφάσεων και, κατά περίπτωση, αποφάσεων αναστολής εκτέλεσης της ποινής ή απόλυσης υπό όρους, η οποία προβλέπεται στην ως άνω παράγραφο, στοιχείο α′, στη μεταβίβαση της εποπτείας μέτρων αναστολής και εναλλακτικών κυρώσεων, κατά την εν λόγω παράγραφο, στοιχείο β′, και, κατά την ίδια παράγραφο, στοιχείο γ′, σε κάθε άλλη απόφαση σχετική με τις αποφάσεις περί των οποίων γίνεται λόγος στο άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, σύμφωνα με όσα περιγράφονται και προβλέπονται στην ίδια αυτή απόφαση-πλαίσιο.

43 Το άρθρο 2 της αποφάσεως-πλαισίου 2008/947 ορίζει στο σημείο 1, στοιχείο α′, για τους σκοπούς της αποφάσεως-πλαισίου, την έννοια, μεταξύ άλλων, της «δικαστικής αποφάσεως» ως αναφερόμενη στην τελεσίδικη απόφαση ή διαταγή δικαστηρίου του κράτους έκδοσης, η οποία κρίνει ότι ένα φυσικό πρόσωπο έχει τελέσει ποινικό αδίκημα και η οποία επιβάλλει, πρώτον, ποινή στερητική της ελευθερίας ή μέτρο ασφαλείας στερητικό της ελευθερίας, εφόσον έχει χορηγηθεί απόλυση υπό όρους βάσει της εν λόγω δικαστικής απόφασης ή με μεταγενέστερη απόφαση αναστολής της εκτέλεσης της ποινής ή απόλυσης υπό όρους, δεύτερον, ποινή με αναστολή, τρίτον, καταδίκη υπό όρους και, τέταρτον, εναλλακτική κύρωση. Κατά το σημείο 5 του εν λόγω άρθρου 2, ως «απόφαση αναστολής της εκτέλεσης της ποινής ή απόλυσης υπό όρους» νοείται τελεσίδικη απόφαση δικαστηρίου ή τελεσίδικη απόφαση αρμόδιας αρχής του κράτους έκδοσης η οποία λαμβάνεται βάσει τέτοιας δικαστικής απόφασης και η οποία διατάσσει απόλυση υπό όρους ή επιβάλλει μέτρα αναστολής, τα οποία, σύμφωνα με το σημείο 7 του εν λόγω άρθρου, συνίστανται σε υποχρεώσεις και μέτρα που επιβάλλονται από αρμόδια αρχή σε φυσικό πρόσωπο, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του κράτους έκδοσης, σε συνδυασμό με αναστολή ποινής ή με καταδίκη ή απόλυση υπό όρους. Εξάλλου, υπό το πρίσμα των επίμαχων στην υπόθεση της κύριας δίκης περιστάσεων, υπογραμμίζεται ότι, σύμφωνα με το σημείο 6 του ίδιου άρθρου, η φράση «απόλυση υπό όρους» αναφέρεται σε τελεσίδικη απόφαση αρμόδιας αρχής ή απορρέουσα από το εθνικό δίκαιο περί πρόωρης απολύσεως καταδικασθέντος κατόπιν εκτίσεως μέρους της στερητικής της ελευθερίας ποινής ή του στερητικού της ελευθερίας μέτρου ασφαλείας, με την επιβολή ενός ή περισσοτέρων μέτρων αναστολής.

44 Από τους ορισμούς που εκτίθενται στην προηγούμενη σκέψη, καθώς και από εκείνους οι οποίοι αφορούν τις έννοιες της «ποινής με αναστολή», της «καταδίκης υπό όρους» και της «εναλλακτικής κυρώσεως», οι οποίοι διαλαμβάνονται, αντιστοίχως, στο άρθρο 2, σημεία 2, 3 και 4, της αποφάσεως-πλαισίου 2008/947, προκύπτει ότι το πεδίο εφαρμογής της, βάσει του άρθρου 1, παράγραφος 2, αυτής, καλύπτει την αναγνώριση και την εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων οι οποίες υποβάλλουν τα πρόσωπα τα οποία έχει κριθεί ότι έχουν διαπράξει ποινικό αδίκημα στην έκτιση ποινών ή μέτρων μη στερητικών της ελευθερίας τους.

45 Η ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνεται από την παράγραφο 3, στοιχείο α′, του εν λόγω άρθρου 1, στην οποία διευκρινίζεται ότι η απόφαση-πλαίσιο 2008/947 δεν εφαρμόζεται στην εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων σε ποινικές υποθέσεις οι οποίες επιβάλλουν ποινές στερητικές της ελευθερίας ή μέτρα ασφαλείας στερητικά της ελευθερίας και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της απόφασης-πλαισίου 2008/909. Πράγματι, όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο και όπως προκύπτει από την ως άνω διάταξη, τα πεδία εφαρμογής των δύο αυτών αποφάσεων-πλαισίων αλληλοαποκλείονται [πρβλ. απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 2023, QS (Ανάκληση της αναστολής), C-219/22, EU:C:2023:732, σκέψη 41 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

46 Συναφώς, το άρθρο 3 της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909, το οποίο, σύμφωνα με τον τίτλο του, ορίζει τον σκοπό και το πεδίο εφαρμογής της, προβλέπει, στην παράγραφο 1, ότι σκοπός της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου είναι η θέσπιση των κανόνων σύμφωνα με τους οποίους ένα κράτος μέλος, προκειμένου να διευκολύνει την κοινωνική επανένταξη του καταδίκου, αναγνωρίζει καταδικαστική απόφαση και εκτελεί την ποινή, οι δε έννοιες της «καταδικαστικής αποφάσεως» και της «ποινής» ορίζονται, αντιστοίχως, στο άρθρο 1, στοιχεία α′ και β′, της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου ως, αφενός, αμετάκλητη απόφαση ή διαταγή δικαστηρίου του κράτους έκδοσης, με την οποία επιβάλλεται ποινή κατά φυσικού προσώπου και, αφετέρου, οποιαδήποτε στερητική της ελευθερίας ποινή ή μέτρο που επισύρει στέρηση της ελευθερίας, τα οποία επεβλήθησαν από δικαστήριο στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας επί ποινικού αδικήματος για ορισμένο ή αόριστο χρονικό διάστημα

47 Επομένως, σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαισίου 2008/947, σε συνδυασμό με την παράγραφο 3, στοιχείο α′, του ως άνω άρθρου 1 και υπό το πρίσμα της αιτιολογικής σκέψεως 3 της αποφάσεως-πλαισίου, η εν λόγω απόφαση-πλαίσιο αφορά την αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση μη στερητικών της ελευθερίας ποινών ή μέτρων, ενώ η αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση στερητικών της ελευθερίας ποινών ή μέτρων εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909.

48 Η ερμηνεία αυτή όσον αφορά τα αντίστοιχα πεδία εφαρμογής των αποφάσεων-πλαισίων 2008/909 και 2008/947 επιρρωννύεται από τις διατάξεις των εν λόγω αποφάσεων-πλαισίων που αφορούν, ειδικότερα, τα μέτρα ιατρικής φύσεως.

49 Όσον αφορά την απόφαση-πλαίσιο 2008/947, το άρθρο της 4, παράγραφος 1, στοιχείο ια′, ορίζει ότι η εν λόγω απόφαση-πλαίσιο εφαρμόζεται, μεταξύ άλλων, στα μέτρα αναστολής και στις εναλλακτικές κυρώσεις που συνίστανται στην υποχρέωση υποβολής σε θεραπευτική αγωγή. Εξάλλου, μεταξύ των λόγων άρνησης της αναγνώρισης ή της εποπτείας που μπορεί να επικαλεστεί η αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης, το άρθρο 11, παράγραφος 1, στοιχείο θ′, της ως άνω αποφάσεως-πλαισίου αναφέρει τη δικαστική απόφαση ή, κατά περίπτωση, την απόφαση περί απόλυσης υπό όρους η οποία προβλέπει ιατρική ή θεραπευτική αγωγή, την οποία, παρά τις διατάξεις του άρθρου 9, παράγραφος 2, της ίδιας αποφάσεως-πλαισίου, το κράτος εκτέλεσης δεν μπορεί να επιβλέψει σύμφωνα με το νομικό σύστημα ή το σύστημα υγείας του.

50 Όσον αφορά την απόφαση-πλαίσιο 2008/909, οι λόγοι μη αναγνώρισης και μη εκτέλεσης, οι οποίοι μνημονεύονται στο άρθρο 9, αφορούν, σύμφωνα με την παράγραφο 1, στοιχείο κ′, του άρθρου 9, την περίπτωση στην οποία η ποινή που έχει επιβληθεί περιλαμβάνει μέτρο ψυχιατρικής ή ιατρικής μέριμνας ή άλλο μέτρο που συνεπάγεται στέρηση της ελευθερίας, το οποίο, παρά τα όσα προβλέπει το άρθρο 8, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαισίου δεν μπορεί να εκτελεσθεί από το κράτος εκτέλεσης σύμφωνα με το νομικό σύστημα ή το σύστημα υγείας του εν λόγω κράτους. Επομένως, τα μέτρα μέριμνας στα οποία αναφέρεται η ως άνω διάταξη συνίστανται σε μέτρα στερητικά της ελευθερίας.

51 Από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει ότι οι αποφάσεις με τις οποίες διατάσσεται μέτρο ιατρικής φύσεως εμπίπτουν είτε στο πεδίο εφαρμογής της αποφάσεως-πλαισίου 2008/947, όταν το μέτρο αυτό δεν είναι στερητικό της ελευθερίας, είτε στο πεδίο εφαρμογής της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909, όταν, αντιθέτως, το μέτρο αυτό είναι στερητικό της ελευθερίας.

52 Κατά συνέπεια, απόφαση διατάσσουσα, σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους έκδοσης, απόλυση υπό επιτήρηση μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αιτήσεως αναγνώρισης και εκτέλεσης, δυνάμει της αποφάσεως-πλαισίου 2008/947, εφόσον ο όρος που συνοδεύει την εν λόγω απόφαση δεν συνιστά στερητικό της ελευθερίας μέτρο, περίπτωση στην οποία η απόφαση αυτή εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909.

53 Εν προκειμένω, παρατηρείται ότι, λαμβανομένων υπόψη των πληροφοριών που παρέσχε το αιτούν δικαστήριο όσον αφορά το σχεδιαζόμενο μέτρο καθώς και των εκτιμήσεων που εκτίθενται στη σκέψη 46 της παρούσας αποφάσεως, το μέτρο της υπό επιτήρηση απόλυσης προσώπου που εκτίει στερητική της ελευθερίας ποινή, το οποίο ελήφθη στο πλαίσιο της θέσεως του εν λόγω προσώπου στη διάθεση του αρμόδιου για την εκτέλεση των ποινών δικαστηρίου, όταν συνοδεύεται από ειδικό όρο που επιβάλλει στο εν λόγω πρόσωπο να υποβληθεί σε νοσηλεία για την ψυχική διαταραχή του σε κλειστό «ίδρυμα», συνιστά μέτρο επιβαλλόμενο λόγω ποινικού αδικήματος το οποίο, λόγω της φύσεως του ειδικού αυτού όρου, έχει ως αποτέλεσμα να στερεί από το εν λόγω πρόσωπο την ελευθερία του.

54 Κατά συνέπεια, η αναγνώριση και η εκτέλεση αποφάσεως περί επιβολής τέτοιου μέτρου εμπίπτουν όχι στο πεδίο εφαρμογής της αποφάσεως-πλαισίου 2008/947, αλλά σε εκείνο της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909.

55 Κατόπιν των προεκτεθέντων, στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η απόφαση-πλαίσιο 2008/947 έχει την έννοια ότι η αναγνώριση και η εκτέλεση δικαστικής αποφάσεως με την οποία διατάσσεται η υπό επιτήρηση απόλυση προσώπου το οποίο εκτίει στερητική της ελευθερίας ποινή υπό τον ειδικό όρο το εν λόγω πρόσωπο να υποβληθεί σε νοσηλεία για την ψυχική διαταραχή του σε κλειστό «ίδρυμα» δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της ως άνω αποφάσεως-πλαισίου, με αποτέλεσμα η αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης να μη μπορεί να υποχρεωθεί να αναγνωρίσει και να εκτελέσει μια τέτοια απόφαση βάσει της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου.

Επί των δικαστικών εξόδων

56 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σε αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δέκατο τμήμα) αποφαίνεται:

Η απόφαση-πλαίσιο 2008/947/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης δικαστικών αποφάσεων και αποφάσεων αναστολής εκτέλεσης της ποινής ή απόλυσης υπό όρους με σκοπό την εποπτεία των μέτρων αναστολής και των εναλλακτικών κυρώσεων,

έχει την έννοια ότι:

η αναγνώριση και η εκτέλεση δικαστικής αποφάσεως με την οποία διατάσσεται η υπό επιτήρηση απόλυση προσώπου το οποίο εκτίει στερητική της ελευθερίας ποινή υπό τον ειδικό όρο το εν λόγω πρόσωπο να υποβληθεί σε νοσηλεία για την ψυχική διαταραχή του σε κλειστό «ίδρυμα» δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της ως άνω αποφάσεως-πλαισίου, με αποτέλεσμα η αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης να μη μπορεί να υποχρεωθεί να αναγνωρίσει και να εκτελέσει μια τέτοια απόφαση βάσει της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου.

(υπογραφές)